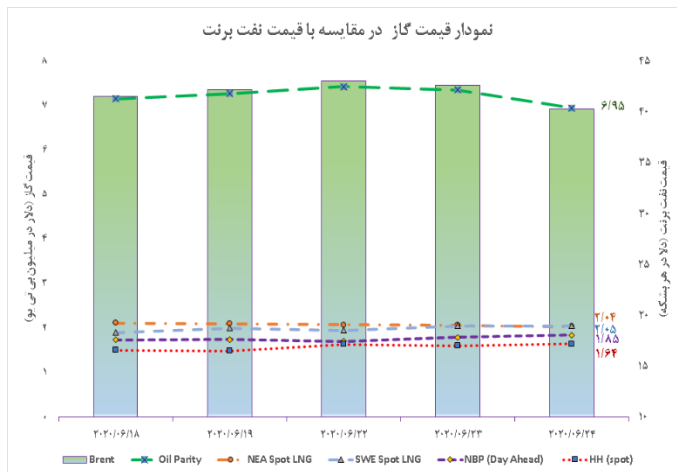

روند قیمت‌ها

شماره ۸۳

۹۹/۴/۹

در هفته منتهی به بیست و چهارم ماه ژوئن، قیمت تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی در بازار گاز شمال شرق آسیا با ۸ سنت کاهش نسبت به گزارش هفته قبل به ۲/۰۴ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید و در بازار گاز جنوب غرب اروپا قیمت تک‌محموله‌ها ال‌ان‌جی با ۱۵ سنت افزایش نسبت به هفته قبل به ۲/۰۵ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید. در بازار شمال شرق آسیا عرضه محموله‌های جدید و افزایش سطوح ذخیره سازی گاز در کشورهای مهم مصرف کننده از عوامل کاهش قیمت‌ها طی هفته گزارش بود. شیوع ویروس کرونا و اجرای فاصله گذاری اجتماعی در کشورهای مهم مصرف کننده باعث کاهش مصرف گاز در بخش‌های صنعت و نیروگاهی و افزایش سطوح ذخیره سازی گاز در این کشورها شده است. با این حال انتظار می‌رود در ماه اوت واردات ال‌ان‌جی ژاپن با رشد قابل ملاحظه‌ای مواجه نشود و صرف برخی از تولید کنندگان برق در بخش نیروگاهی ژاپن تحت تاثیر افزایش مصرف برق برای مصارف برودتی و کاهش میزان ذخیره سازی اقدام به واردات تعداد اندکی تک‌محموله نمایند. واردات کره جنوبی نیز در ماه اوت با رشد قابل ملاحظه مواجه نخواهد شد و در حال حاضر میزان ذخیره سازی گاز

در ترمینال‌های این کشور به ۴/۷ میلیون تن افزایش یافته است. در عین حال تقاضای چین نیز به دلیل موج دوم شیوع کرونا در ماه اوت با افزایش روبرو نخواهد شد. این در حالی است که این بازار در حال حاضر با مازاد عرضه و افزایش عرضه تک‌محموله‌ها از سوی کشورهای استرالیا، قطر، نیجریه و آمریکا مواجه است. با افزایش سطوح ذخیره سازی گاز در منطقه اروپا انتظار می‌رود بخش بیشتری از تک‌محموله‌ها به منطقه آسیا روانه شده و باعث کاهش قیمت تک-

محموله‌ها در این بازار شود. بر اساس گزارش موسسه آرگوس در حال حاضر قیمت فروش تک‌محموله‌ها در بازار شمال شرق آسیا برای ماه اوت در محدوده ۲/۳۰ الی ۲/۱۵ قرار داشته که نسبت به گزارش هفته قبل ۵ سنت تنزل یافته است.

در منطقه جنوب غرب اروپا کاهش کاهش واردات محموله‌های ال‌ان‌جی از عرضه کننده‌گان آمریکائی و انتظار تداوم این روند در ماه جاری و ماه اوت و توقف عرضه محموله‌های ال‌ان‌جی مجتمع یامال به دلیل انجام تعمیرات در مجتمع یامال روسیه به ظرفیت تولید ۱۶/۵ میلیون تن و تاسیسات هامرفست نروژ به ظرفیت ۴/۲ میلیون تن از عوامل افزایش قیمت تک‌محموله‌ها طی هفته گزارش بود.

رویکرد جدید بازیگران بازار ال ان جی در مذاکرات قراردادی

همه گیری ویروس کرونا با کاهش بی سابقه تقاضای گاز، باعث افزایش شتاب در تغییر قراردادهای خرید و فروش ال ان جی شده است. خریداران که مجبور به برداشت مقادیر قراردادی در بازار غیر رقابتی امروز هستند، در تلاشند تا برای مدیریت ریسک در زمان افت تقاضا، در قراردادهای جدید انعطاف پذیری و قدرت انتخاب بیشتری در نظر گرفته شود. تأمین کنندگان ال ان جی نیز اکنون با پایین ترین قیمت مواجه اند و شرایط قراردادی که مطلوبیت لازم را نداشته باشد می تواند چشم انداز سرمایه گذاری را دچار آسیب نماید. قیمت گذاری ال ان جی ایالات متحده بر مبنای هزینه تولید، اگرچه ریسک صادر کنندگان آمریکایی را کاهش می دهد، اما برای خریداران ال ان جی که آن را در بازارهای اروپا و آسیا بر مبنای شاخص های گوناگون دیگر می فروشند ریسک بسیار زیادی دارد. خریداران اروپایی از فروشندگان آمریکایی می خواهند ال ان جی خود را بر اساس معیار TTF هلند قیمت گذاری کنند، اما این روش ممکن است برای وام دهندگان به تأمین کنندگان آمریکایی قابل قبول نباشد. خریداران همچنین ممکن است بخواهند بندهایی از قبیل¹ DQT و بازنگری قیمت را که قبلاً در قراردادهای سنتی وابسته به نفت موجود بود، در قراردادهای جدید با آمریکا درج نمایند. از آنجا که صادر کنندگان ال ان جی در آمریکا برای حداکثر نمودن سودشان، بر قراردادهای بلند مدت متمرکز شده اند، وارد نمودن بندهایی از قبیل DQT مستلزم اتخاذ تدابیر جدید بازاریابی از قبیل فروش تک محموله یا قراردادهای کوتاه مدت از سوی فروشندگان است. خریداران نیز همواره به دنبال کاهش تعهدات "دریافت یا پرداخت" خود هستند، که در واقع مکانیزمی است برای تضمین فروش و حمایت از سرمایه گذاران در پروژه های هزینه بر ال ان جی. همچنین آنها در تلاشند تا الزام به برداشت از محموله تحویلی در سال بعد را تبدیل به حق برداشت نمایند. بعلاوه حق منحرف کردن محموله های ال ان جی بدون رضایت فروشنده را خواهند. فروشندگان نیز می کوشند تا خود را با درخواست خریداران برای حق بیشتر در انحراف محموله ها سازگار نمایند، اما این امر بستگی به برنامه زمان بندی تحویل محموله ها و انعطاف پذیری عملیاتی فروشندگان دارد.

تاثیر قابل ملاحظه شیوع ویروس کرونا بر واردات ال ان جی چین سبب شده است تا خریداران و فروشندگان ال ان جی در تلاش برای برای یافتن راهکارهایی برای کاهش تاثیر این موضوع بر بازار ال ان جی باشند.

کرونا ویروس و افت قیمت ال ان جی

بنا به گزارش آژانس بین المللی انرژی، تقاضای جهانی گاز طبیعی به دلیل شیوع ویروس کرونا و زمستان فوق العاده معتدل در نیم کره شمالی، بیشترین میزان کاهش سالانه خود یعنی ۴ درصد معادل ۱۵۰ میلیارد مترمکعب را در سال جاری خواهد داشت که دوبرابر میزان کاهش تقاضا در سال ۲۰۰۹ در اثر بحران مالی است. این آژانس انتظار دارد تقاضا برای گاز طبیعی به رشد سالانه ثابت در سال های ۲۰۲۱-۲۵ بازگردد، هر چند که همه گیری ویروس کرونا، تأثیر ماندگاری در بازار گاز خواهد داشت، به طوری که نرخ رشد سالانه به ۱/۵ درصد کاهش می یابد در حالی که قبل از شیوع کرونا این عدد ۱/۸ درصد بوده است. این بدان معناست که ظرفیت جهانی تولید ال ان جی تا سال ۲۰۲۵ از حجم واردات آن تجاوز خواهد کرد. قیمت پایین و ظرفیت مایع سازی اضافی همچنین می تواند بر سرمایه گذاری های آینده که برای تأمین امنیت عرضه در طولانی مدت مورد نیاز است، تأثیر گذار باشد.

بنا به گزارش آژانس بین المللی انرژی، تقاضای جهانی گاز طبیعی به دلیل شیوع ویروس کرونا و زمستان فوق العاده معتدل در نیم کره شمالی، بیشترین میزان کاهش داده است

¹ downward quantity tolerance

همچنین می‌تواند بر سرمایه‌گذاری‌های آینده که برای تأمین امنیت عرضه در طولانی‌مدت مورد نیاز است، تأثیرگذار باشد.

ناخرسندی عرضه‌کنندگان از قیمت‌های پایین گاز در اروپا

واکنش سریع تولیدکنندگان باعث گردید قیمت‌های گاز طبیعی اروپا که در اواخر ماه مه به پایین‌ترین نرخ خود رسیده بود، روند افزایشی نشان دهد همچنان که لغو محموله‌های ال‌ان‌جی ایالات متحده به کاهش مازاد عرضه کمک نمود. اما قیمت‌های گاز در اروپا همچنان پایین بوده و مخازن ذخیره‌سازی گاز طبیعی در حال پر شدن هستند. از ماه آوریل، قیمت‌ها با شاخص هنری هاب آمریکا معامله شدند، در حالی که بازارهای آتی حاکی از آن است که قیمت‌های تحویلی نمی‌توانند هزینه حمل و نقل برای عبور از آتلانتیک را در طول تابستان پوشش دهند. قیمت‌های قرارداد در هاب‌های اصلی اروپا یعنی NBP انگلیس و TTF هلند، در اواخر ماه گذشته به پایین‌ترین نرخ خود یعنی حدود ۱ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید. در حال حاضر قیمت‌ها در هر دو هاب به دلیل لغو محموله‌ها، به ۱/۸ دلار برگشته است اما هنوز هم ۲ دلار پایین‌تر از سال گذشته است. با گذشت بیش از یک ماه از اتفاق فراموش نشدنی سقوط قیمت نفت به پایین‌تر از صفر، شبح قیمت‌های منفی هنوز از فراز بازارهای انرژی کنار نرفته است. قیمت منفی گاز در اروپا بسیار نادر است، اما در ۲۵ سال گذشته دو بار اتفاق افتاده است. معامله‌گران و تحلیل‌گران معتقدند در صورت منفی شدن قیمت گاز، این رویداد بسیار کوتاه‌مدت خواهد بود، زیرا صادرکنندگان به سرعت دست به کار شده و با کاهش تولید به سیگنال‌های بازار پاسخ خواهند داد. اروپا همچنین از ظرفیت ذخیره‌سازی ۳۰ میلیارد مترمکعبی اوکراین در خارج از اتحادیه اروپا برای پیشگیری از تکمیل ظرفیتش استفاده می‌کند. شرکت‌های بزرگ اروپایی نظیر شل، توتال و بی‌پی همگی با اعتقاد به اینکه افزایش تقاضای جهانی برای سوخت، حامی آنها خواهد بود شروع به عرضه ال‌ان‌جی نمودند، اما ضعف اخیر بازار، آنها را مجبور به کاهش سرمایه‌گذاری‌ها و هزینه‌ها کرده و باعث شده است تا بی‌پی به طور چشمگیری فرضیات بلندمدت قیمت خود را کاهش دهد؛ به طوری که اکنون متوسط قیمت جهانی گاز در فاصله سال‌های ۲۰۲۱-۵۰، ۲/۹۰ دلار به ازای هر میلیون بی‌تی‌یو برآورد می‌شود در حالی که قبلاً این رقم ۴/۲۰ دلار به ازای هر میلیون بی‌تی‌یو پیش‌بینی می‌شد. تولیدکنندگان ال‌ان‌جی در آمریکا نیز از آشفتگی قیمت‌ها لطمه دیده و مجبور به توقف صادرات شده‌اند. در اقیانوس اطلس، تأمین‌کنندگان اصلی گاز اروپا در روسیه، نروژ و الجزایر نیز به دلیل وابستگی بیشتر به قیمت‌های هاب اروپا در مقایسه با شرکت‌های بزرگ اروپایی بیشتر متضرر شده‌اند. گازپروم روسیه و اکوینور نروژ مجبور شده‌اند به منظور افزایش قیمت گاز، میزان عرضه خود را کاهش دهند. در همین حال شرکت سوناتراک الجزایر از سال گذشته در تلاش است گاز خط لوله‌اش را که مشتری اصلی آن کشورهای جنوب اروپا هستند و قیمت فروش آن وابسته به قیمت نفت است، در بازارهای دیگر به فروش برساند زیرا مشتریان اروپایی ترجیح داده‌اند به جای آن ال‌ان‌جی ارزان قیمت از بازار آزاد تهیه نمایند. درآمدهای صادراتی گازپروم، نیز در سال جاری به حدود نصف یعنی ۲۰ میلیارد دلار رسیده است. صادرات گاز خط لوله نروژ به اروپا نیز تاکنون ۷ درصد کاهش داشته و به ۴۵/۳ میلیارد مترمکعب رسیده است.

قیمت‌های گاز در اروپا
همچنان پایین بوده و
مخازن ذخیره‌سازی گاز
طبیعی در حال پر شدن
هستند و این موضوع
اصلی‌ترین دلیل
ناخرسندی عرضه-
کنندگان گاز در اروپا
هستند.

بهبود نسبی واردات ال ان جی ژاپن در ماه ژوئن

شیوع ویروس کرونا و آثار منفی آن بر فعالیت‌های اقتصادی و به دنبال آن تقاضای گاز باعث شده تا واردات ال ان جی در ژاپن طی ماه‌های گذشته روندی کاهشی داشته باشد. این در حالی است که در ماه ژوئن واردات ال ان جی در ژاپن نسبت به ماه گذشته ۹/۷ درصد افزایش یافت و به ۵/۳ میلیون تن رسید که حاکی از بهبود شرایط اقتصادی و به دنبال افزایش تقاضای ال ان جی در ژاپن شده است. دلیل اصلی افزایش مصرف گاز در ژاپن و به دنبال آن کاهش نسبی شیوع ویروس کرونا، افزایش دمای هوا و به دنبال آن افزایش مصرف برق در این کشور بوده است. با توجه به این که گاز سهم قابل توجهی در تولید برق این کشور دارد، این امر موجب شده تا تقاضای برای گاز نیز در ژاپن در ماه ژوئن افزایش یافته است. لازم به ذکر است که ژاپن طی سال‌های اخیر سعی کرده با توسعه نیروگاه‌های هسته‌ای برای تولید برق، مصرف نفت و ذغال را به منظور مسائل زیست محیطی کاهش دهد. در این رابطه با توجه به شرایط تجارت ال ان جی که حاکی از مزاد عرضه در بازار گاز و به دنبال آن کاهش قیمت این منبع می‌باشد برخی کارشناسان معتقدند این امر می‌تواند بر دوران گذار از مصرف نفت به انرژی هسته‌ای برای تولید برق در این کشور تاثیر منفی گذارد و منجر به افزایش مصرف گاز بیشتر در نیروگاه‌های ژاپن گردد. از سوی دیگر برخی کارشناسان معتقدند با توجه به شیوع ویروس کرونا و آثار منفی آن بر هر دو سمت تولید و مصرف ال ان جی، آینده این صنعت تا حدودی با ریسک‌هایی همراه شده است که دو دلیل اصلی برای آن متصور می‌باشند. اولاً، روند بازگشت تقاضای گاز در شرایط کنترل شدن ویروس کرونا کاری سخت نبوده و تقاضای گاز می‌تواند به مقادیر قبلی خود برسد. ثانیاً، سمت عرضه ال ان جی به علت اینکه نیاز به سرمایه‌گذاری دارد و با توجه به اینکه بسیاری از پروژه‌ها به دلیل مشکلات مالی ناشی از افول فعالیت‌های اقتصادی موضوع کسری منابع برای تامین مالی مواجه خواهند شد و لذا بازگشت بخش عرضه به شرایط قبل از کرونا با ریسک‌های جدی مواجه است.

در ماه ژوئن واردات ال ان جی در ژاپن نسبت به ماه گذشته ۹/۷ درصد افزایش یافت و به ۵/۳ میلیون تن رسید که حاکی از بهبود شرایط اقتصادی و به دنبال افزایش تقاضای ال ان جی در ژاپن شده است.

آدرس اینترنتی نشریه

Www.opec.mop.ir

مدیریت کل امور اوپک

و روابط با مجامع انرژی